

TÄHEKE

NR. 8
1977

AITÄH, PÖLLUMEES!

Seisame kuldkollase rukkivälja ääres. Põllumehe silmis on tõsidus ja rõõm. Päikeses ja tuules pruuniks põlenud käed hoiavad hellalt viljapäid. Need on suured ja rasked. Terad viljapeas on valminud. Põllumees teab nüüd ühte: vili tuleb koristada kiiresti ja kadudeta.

Tema, põllumees, kündis ja külvas siin seemne mulda. Tema nägi, kuidas meie kivisest pinnasest läbitunginud rukki-idud kasvasid haljendavaks oraseks. Siis saabus talv. See oli tänavu põllumehe vastu karm. Paks lumevaip tuli sulale maale ja paljud rukkiorased hävisid. Kevadel tuli osa põlde üles künda ja uuesti külvata. Põllumees vedas väetisi, kündis, külvas suviviljad, pani maha kartuli.

Kevadiste põllutööde ajal ei vaadanud ta ei kella, ei nädalapäevi. Ta jälgis vaid ilma ja põldu. Põld nõuab hoolt ja täpsust. Kui põllumees tööga hilineb, tuleb saak väiksem. Põllumehel on arvel iga päev, iga tund.

Küpsenud viljapeades on kevadpäikest ja vihma, suvesoojust ja tormigi. Neis on paljude inimeste kätetööd ja vaeva. Ja meie kivine põld on sellele hoolitsusele vastanud ikka rikkaliku saagiga. Tean, et need viljapäid hellitavad käed koguvad ka tänavu saagi kiiresti ja kadudeta. Teisiti see ei saagi olla, sest vili on ju leib. Leib aga on põllumehe, sinu, minu, meie riigi suurim rikkus.

Aitäh sulle, põllumees, selle kõige igapäevasema, kuid kõige vajalikuma, leiva eest!

ELJU MARDI

Te näete siin Kuusalu Keskkooli õpilasi koos oma kodukolhoosi esimehe Arnold Vungiga. Arnold Vunk on kangelane. Tema rinda ehib sotsialistliku töö kangelase kuldtäht, millega meie partei ja valitsus on Arnold Vunki eeskujuliku töö eest autasustanud.

Pildil näete momenti, kus Arnold Vunk on koolilastele külla tulnud. Esimees ei tunne ainuüksi kolhoosi tööde ja tegemiste vastu põhjalikku huvi, vaid tahab ka kuulda, kuidas lastel õppimine edeneb.

Paistab, et õppimine läheb hästi, seda võib juba Arnold Vungi rõõmsast näoilimest välja lugeda.

Pildistanud ARVI KRIIS

OLIVIA SAAR

PÕLLUTEEL

Sinavat merd ma kaugelt vaid näinud,
kollasel merel ma palju käinud.
Kollasest merest viib läbi üks tee,
õige kitsuke rada on see.

Kollane meri on küpsenud rukis.
Kusagilt tuul tuleb tasa kui sukis,
kiigutab-liigutab terades päid.
Väli mind eilsest ootama jäi.

Illustreerinud IIVI RAUDSEPP

Korvis on sooja leiba ja piima,
isale süüa ruttan nüüd viima.
Korjan kolm lille kaasa siit,
linnuke hüüab: «Vidiit, vidiit!»

ÜKS SUVINE PÄEV

Olen kusagil sügaval-sügaval heinakihi sees nagu sahisevas ning lõhnavas kaevus. Järsku hüüab keegi: «Üles, linna-mees!» See on tädi. Ta seisab redeli otsa juures, puhas pleekinud rätt ümber pea ja hang käes. Ta hakkavat nüüd sovhoosi ristiku-põllule minema. Mina jäävat üksi koju. Kohe kõikide eest.

Esiteks upitan läikiva, külmast kaevust võetud piimanõu kärule. See pole lihtne aiakäru, vaid vana jalgratta ratastest ja raamist tehtud kaarik, mida on imekerge lükata. Piim tuleb viia suure tee äärde ning tõsta platvormile. Seal saab piimaauto juht selle kergesti oma autole. Sealtsamast tee äärest toon ma nõu pärast tagasi. Ja piimaraamatust võib lugeda, kui palju piima Kirjak seekord andis ja kas see oli ka niisama rasvane piim nagu eelmisel korral — 4,2 protsenti. Pärast seda lähen tagaaeda peedilehti korjama. Need on lihavad ja murduvad kröks!, kröks! Raiun nad suures puust künas kapsarauaga peeneks. Kui tädi koju jõuab, annab ta tolle pudi aedikus möllavale kesikule ette.

Kapsaraud teeb tümps!, tümps!, aga mina mõtlen juba järgmisele tööle. Kanu ka vaja süüta. Pudistan neile natuke leiba, viskan peotäie teri murule laiali ja veidi peenekstambitud munakoori. Tädi ütleb, et sellest tuleb kaltsium, mis uute munade koore jälle tugevaks teeb.

Siis kuulen, kuidas üks kana kusagil kaagutama pistab. Kohe mitte ei leia üles, kus neil see salapesa on! Oota, nüüd saan vist jälile. Kas mitte seesama valge udusulg ei reedagi nende pesa? Ongi siinsamas, ja sügaval räästa all. Üks muna veel päris soe, küllap tolle hädaldaja oma. Laon munad mütsi, müts saab neid ääreni

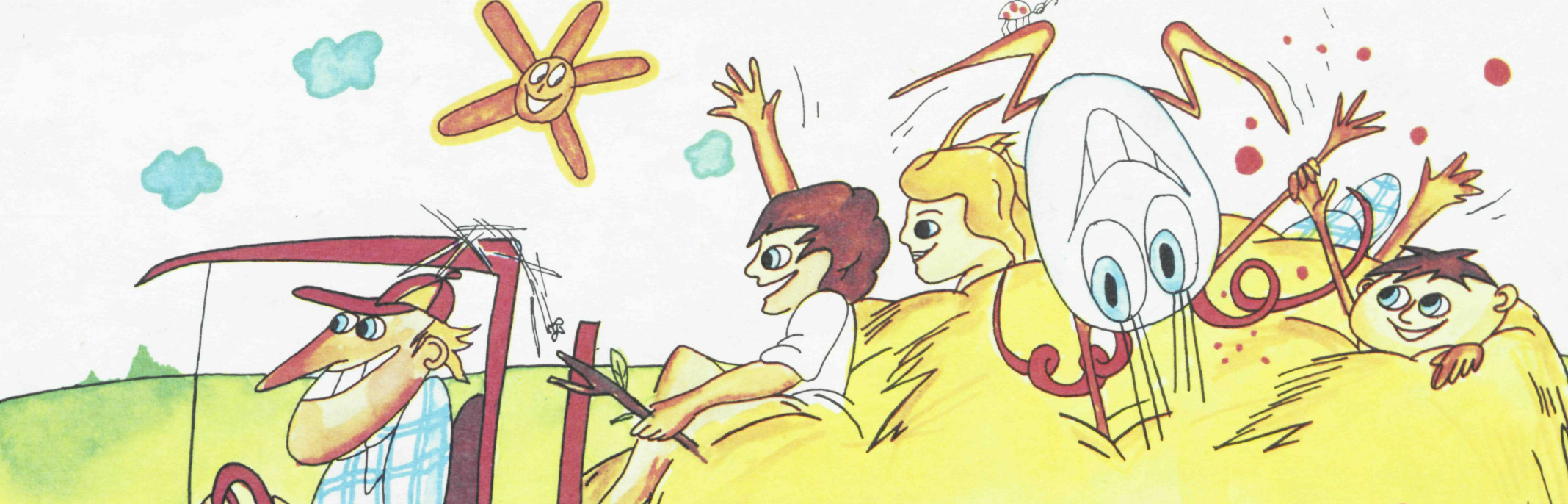
täis. Kaheksateist muna! Küll tädi kiidab mind! Äkki teeb neist munadest kollast muredat kooki ka. Nüüd veel vesi tuua! Pumbaga kaev on üks põnev asi. Algul hingab kusagil sügaval päris öönsalt, siis hakkab korisema, nuuksuma, mulksuma, mulisema. Ja siis tuleb vesi. Suur katel saab täpselt seitsmest ämbrist täis. Puh! Ära väsitab. Ennelõunased toimetused ongi nüüd tehtud.

Võib alla tiigile täispuhutud autokummiga sõitma minna. Teised poisid on seal hommikust saadik sulistamas.

Kui tiigilt tagasi jõuan, on tädi juba kodus. Hakib värskaid kapsalehti, annab mulle ümara pajuvitstest korvi ja käsib aianurgast värskaid kartuleid kaevata.

Pärast seda seisab meil ees veel üks tõsine töö — esimeste kurkide soolamine. Põnev on kurgilehtede vahel kompida ja otsida. Imelik, kui osavasti kurgid end ära oskavad peita. Osal kurkidel on küljes alles kollased õied, teistel suured rohelised kurgid. Tädi laob esiteks paksu korra sõstralehti ja tilli, puistab natuke mäda-rõigast ka, siis tulevad minu korjatud ja ärapestud kurgid. Kurkide nõu tuli algul keeva veega üle loputada, et võõraid baktereid ei jääks. Kõige lõpuks peab kurkidele soolvee peale kallama. Ma toon vajutiseks paraja maakivi, kivi tuleb ka puhtaks pesta. Tädiaga kahekesi tassime puhkides kurginõu lõpuks alla keldrisse. Öhtulauas ei tule mul sõnagi suust. Ei tea, nagu polekski midagi rasket teinud, aga väsimus on suur. Näen, et tädi naeratab, ja saan aru, et ta on minuga rahul. Nagu ma küüni heinavirna otsa jõuan, nii juba vajungi lõhnavasse unne...

PEETER REIN

HEINATÖÖ

«Heinatöö! Heinatöö!» hüples Klaabu nii et krimblid finisesid. «Tulge ruttu, juba algas! Üks masin tõstab heina kuhja, teine riisub kokku, kolmas segab läbi ja lõpuks niidab maha.» Niisugust uudist ei olnud vaja pikalt kuulutada. Üksteise võidu pistsid Elju ja Eino ja Anne ja Ene — ja kes nad seal kõik olid — jõe poole jooksma.

Laial luhal mürisid traktorid. Need justkui olid needsamad ratas-traktorid, mis kevadel põldudel olid mürisenud, aga ei olnud ka. Mõnel traktoril oli ees suur roobits, millega heina kokku lükati. Mõned traktorid kandsid pikka kahvlit, millega heina koormasse ja kuhja tõsteti. Mõned traktorid vedasid järel päratu laia reha. Mõned aga sääraseid okkalisi pöörlevaid rattaid, mis mahaniidetud heina kohevile löid. Ühtekokku põrises luhas kümme traktorit. Heinatöö käis nii kähku, et natukese ajaga oli suur niidutükk puhas.

Klaabu kõhatas häbelikult: «Mulle paistab, et ma ennist väheke

eksisin. Heinategemisel on niitmise ikka esimene töö. Niitmise on, jah, esimene, heina kokkuvedu viimane.»

Põldude vahelt keeras alla luhta tolmune maastikuauto. Esimees ja agronoom sõitsid vaatama, kuidas heinatöö läheb.

«Näe, kus meile on abiväge tulnud,» tegi esimees nalja. «Misuguse masina siis keegi võtab!»

«Mina võtan kaarutaja,» oli Ene fragi lubama.

«Mulle meeldib see suure kahvliga traktor,» tunnistas Elju.

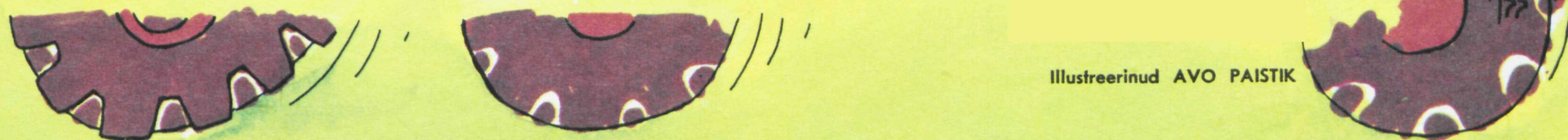
«Mina hakkam heina kokku vedama,» teatas Eino, tegi suuga pörint ja hõikas: «Riks-raks, esimene käik, riks-raks, teine!»

«Aga mina hakkam heinakoormal sõitma!» kilkas Klaabu.

Anne oli ainus, kes endale traktorit ei võtnud. Esimees pani seda fähele.

«Kas sina ei tulegi heinamaale!» küsis ta julgustavalt.

«Tulen küll,» ütles Anne tasa. «Ma käisin eile ka. Isa oli siin niitmas, tõin talle lõunaks sooja suppi.»

PÖLD- LÕOKE

Kui põllumees kevadise künni ajal traktori lõunatunniks seisma paneb, jääb algul kõik äkki väga vaikseks. Aga pärast harjuvad kõrvad vaikusega ära ja siis on maa peal kuulda, kuidas õhk ülal pea kohal heliseb. On tõesti nii, nagu laulaks õhk, sest lõokesed, need lauljad, on nii kõrgel, et silm ei leiagi neid alati taevalt üles, tillukesed, värelevate tiibadega täpid nagu nad seal on. Nõnda laulu lõõritades tõuseb lõoke aina kõrgemale. Vanarahvas ütleb, et lõoke laulab: «Veel kõrgele, veel kõrgele, kõrgele, kõrgele!» Sedasi võib ta lõõritada oma parkümmend minutit järgemööda, siis paneb tiivad kokku ja langeb kivina maa poole. Üsna maapinna ligidal lööb linnuke jälle tiivad valla ja laskub mõnele mättale, et teinekord veel sealgi edasi laulda.

Lõoke on üks esimesi kevadekuulatajaid. Ta tuleb meile märtsis, kui põllud ja väljad alles suures osas lume all. Vanasti räägiti, et kui lõoke kevaditi juba lume alt kolm liivatera kätte saab, pidada ära elama. Kui pääsuke toob päevasooja ja ööbik öösooja, siis lõoke toob lõunasooja. Varakevadel, kui lõokesed tulevad, hakkab päike tõepoolest alles lõunatunnil mättalt lund sulatama.

Lõokese laulu võib kuulda veel nüüdki, hilissuvel, olgu küll, et lõõritamisel

enam õiget hoogu pole. Suve südames laulab ta sellepärast, et siis veel teise pesakonna poegi üles kasvatab. Esimese pesa punub lõoke kevadel, pärast lumeminekut.

Lõokese laulu tunnevad kõik maa- ja linnainimesed. Tunnevad ka need, kes lindu ennast vahest näinudki pole. Ikka seisatab põllumees tööl olles lõokese laulu kuulama. On kõnekäänd inimese kohta, kes töö ajal mõttesse vajub: «See kuulab lõokest.» Ja isegi hobusest, kes künnivaole hinge jäi tõmbama, arvati, et too lõokest kuulab.

Nii et kui põllud toidavad ja katavad meie ihu, siis lõokesed põldude kohal taevast toidavad meie hinge ja soojendavad oma ilusa lauluga meie südant.

FRED JÜSSI

Illustreerinud KARIN NIINEPUU

HOBUNE

Meil oli lauk hobune, minuga täpselt ühevanune, naljaka nimega — Matar. Samal ajal kui ma seitsmeaastaseks sain ning kooli läksin, loodi meie kandis kolhoos ja isa viis Matarit kolhoosi talli. Aga see polnudki kaugel, kõigest naabertalus. Tallimeheks — õigem oleks öelda tallinaiseks — oli seal tädi Miralda, kes hobuseid hästi mõistis. Mõnikord toodi kolhoosi hobused päris meie maja taha ristikuädalale ketti või lasti vabalt lähedasse hobusekoplisse ööseks lahti. Käisin Matarit ikka vaatamas, teisi hobuseid ka. Mulle meeldis, kuidas nad nagu üksteisega nõus olles päid noogutasid ja kuidas nende ketid kõlisesid. Nendesamade kettide pärast tormas tallimees Miralda alati, kui äikesepilv taevasse tõusis, hobuseid talli viima, sest äikesega ei tohi loomi raudketis välja jätta.

Talviti, igal esmaspäeva hommikul, pakiti meid, lapsi, saani ja sõidutati läbi pimedate lumiste metsade kooli. Laupäeval toodi jälle tagasi. Kõige paremat sõitu — minule igatahes tundus nii — saime siis, kui saani vedas Matar. Ta kihutas nõnda, et lumeklombid kapjade alt paksule saanitekiile lendasid. Matar oli imetugev hobune. Aga mitte kogu aeg, vaid mõnel väga vajalikul hetkel. Isa jutustas, kuidas nad kord metsas puukoormaga sügavasse lumme olid kinni jäänud ja kuidas Matar tema ootamatu, pisut viletaolise hüüde peale end järsku üleni nagu pingule tõmbas, rapsas... ning koorem oligi lumest väljas, kõval teel. Ja siis katkesid trengid.

Sellest ajast peale oskas Matar omapärase viletaolise hüüde peale, mida vaid isa ükski oskas, end kokku võtta ning iga raskusega hakkama saada. Ainult et isa ei kuritarvitanud kunagi seda hüüdu. Kord juhtus aga õnnetus. Ühel äikeselisel öhtupoolikul — mulle tundub, et mu lapsepõlves olid äikesed palju tugevamad — lõi pikne kolhoosi talli põlema. See kõik paistis meie aknasse ära. Isa esimene mõte oli — hobused.

Tallimees tuli talle teel vastu, märg, ahmi täis, sõnad kurgus. Ta oli kõik teised hobused põlevast tallist välja saanud, Matarit aga mitte kuidagi. Sest kõik loomad pelgavad ju tuld ja põlevad ennem sisse, kui et hoonest välja tulevad. Isa teadis, mis aitab. Ja tallimees Miralda ka. Seesama viletaoline hüüd! Nagu mõni tsirkuseratsu sööstiski Matar isa hüüde peale läbi juba põleva ukseava õue, ja kõik oli hästi.

Pildistanud GUSTAV GERMAN

Isa rääkis hiljem, et kui ta rahunema hakkavat Matarit kaevu ääres jootis, peegeldus hobuse silmaterast suur tulekahjuleegi-kujuline hirm.

Ma käisin Matarit ka hiljem vaatamas. Julgesin mõnikord ümber ta pea kinni võtta ja lasta hobuse pehmetel mokaadel peopesalt leiba mudida. Aga mina ei näinud kordagi hobuse tumedas silmapeelis hirmu. Nägin seal vaid iseenda nägu, ainult iseennast.

REIN PÖDER

ASTA KASS

PÄIKE, VIHM JA VIKERKAAR

Päike ja vihm ärkavad hommikuti väga vara, sest nad peavad ilmateadet kuulama. Kui nad ilmateate kogemata maha magaksid ja omapead hakkaksid talitama, tõuseks kohe suur nurin, et ilmajaam ei oska õigesti ennustada.

Ilmateateid on mitmesuguseid. Ühed meeldivad vihmale ja päikesele, teised ei meeldi. Aga mõlemad rõõmustavad, kui ilmateade on kas: «Täna tuleb soe päikesepaisteline, sademeteta ilm.» Või jälle: «Täna on oodata pilvitust ja tugevat vihma.»

Kuid mõnikord ennustab ilmajaam vahelduva pilvitusega, ajutiste selgimistega, hoovihmadega ilma. Nii-

sugustel päevadel pole kummalgi ei õiget tööd ega õiget puhkust. Ja pole inimestelgi sellisest segasest ilmast suuremat rõõmu ühti.

Päikesel ja vihmil on veel see mure, mida inimestel ei ole. Nad ei taha teineteisega kokku saada. Päike saab suure vihmajuu kätte jäädes alati hirmsa nohu ja peab ennast tükk aega pilvevinesse mähkima. Vihm jälle kardab päikese põletavat kuumust, mis teda auuks ähvardab muuta, enne kui ta maapinnale jõuab langeda. Aga katsu sa teisest eemale hoida, kui ilmajaam nõuab pärast vihmajuu kohe päikest ja päikesepaiste järel peab tulema uus vihmahoog!

Täpselt sellel lühikesel silmapilgul, kui vihm ja päike omavahel kokku juhtuvad, ilmub taevasse vikerkaar. Päike ja vihm ei aimagi, et ka vikerkaar kuulab hommikusi ilmateateid niisama suure põnevusega kui nemad. Ajutistest selgimistest ja hoovihmadest kuuldes rõõmustab ta ning hakkab ennast säravaks viksima. Vikerkaarel on salajane unistus. Ta saab väga hästi aru, et ta pole nii vajalik nagu päike, mis sooja annab, ega vihm, mis maad kastab. Ometi loodab ta südamepõhjas, et igahommikustes ilmateadetes hakatakse ka teda nimetama, sest kas siis tema unistus ei maksagi midagi! Ja ilu peale selle.

HELLE LAAS

PÕUD JA VIHM

Maal valitses Põud. Ta oli värvinud rohu isemenda värvi — näjakollaseks. Ta oli sundinud tirtsud oma viulid utiili viima. Oli keernud kinni konnade krooksumise ja surunud maha mesilaste sumina. Kõige raskem oli olnud toime tulla inimestega. Need võtsid veel ikka midagi ette. Aga kui inimesed olid sisimas nii põuased, et silmavettki ei jätkunud hingede kastmiseks, saabus maale suur vaikus.

Põud oli oma tööga rahul ja otsustas veidi tukkuda. Äkki kukkus talle midagi lagipähe ja hää! võidutses: «Hei, sina, sinu aeg on läbi.»

Kui Põud silmad avas, oli ta üleni märg. Sadas Vihma.

Kõige enne toibusid inimesed. Nad kogusid igaks juhuks vihmavett purkidesse ja konservikarpidesse, plastkottidesse ja hingesoppidesse. Tirtsud formasid utiili oma lõhkikuiivanud viiuleid välja lunastama. Konnad mõnulesid mätta otsas, koonud lahtikeeratud kraanide suunas. Mesilased sumisesid ja ootasid õiemett, aga neil tuli seni asjatult tarus püsida, kuni Vihm näjakollase rohu ja lilled roheliseks suutis küürida.

«Liiga kaua lasin Põual valitseda. Liiga pole kunagi hea. Nüüd on mul väga palju tööd, et jälle kõik endiseks saada,» nurises Vihm.

Põud näitas põgenedes Vihmale rusikat: «Kui sina tukkuma jääd, küll ma hiilin jälle tagasi.»

Nii nad valitsevad vaheldumisi maa üle.

Illustreerinud ANNE AARE

JONISEL KUJUTATU JÄRGI VÖID ISE NÄHA, KUIDAS EESTI NSV KOLHOOSIDES ON PIIMATOODANG ÜHA SUURENENUD. VÖRRELDES EELMISTE AASTATEGA SAAME TÄNAVU ROHKEM PIIMA NII JOOMISEKS KUI KA VÖI, JUUSTU JA PALJUDE MUUDE PIIMATOODETE VALMISTAMISEKS. PIIMATOODANG ÜHE LEHMA KOHTA ARVESTATULT:

1974

3440 kg

1975

3536 kg

1976

3646 kg

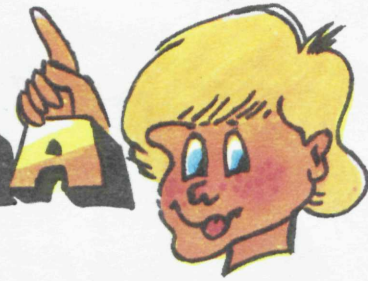
1977

3668 kg

PLAANIKOHASELT TULEB SAADA 3668 KG

KLAASITÄIS PIIMA

Kas sina oled see, kes piimast ei hooli! Asjata! Piim on meile kõigile väga kasulik. Eriti lastele on piim asendamatu toiduaine. Teadlased on välja uurinud, et õpilased, kes piima üldse ei joo, jäävad kängu. Aga õpilased, kes iga päev kolme söögikorra ajal ka klaasitäie piima joovad, kasvavad märksa kiiremini, on tervemad ja neil läheb õppimine hulga paremini. On muidugi tõsi, et mõned lapsed piima ei talu. Kuid hapupiimatooteid võivad tarvitada kõik. Hapupiim, keefir, peff ja kohupiim on samuti väga vajalikud ja kasulikud toiduained. Piim läheb hapnema väikeste nähtamatute olendite, piim-

happebakterite toimet. Need bakterid ei salli inimese kehas olevaid haigusepiskuid ja asuvad neid kohe hävitama. Piimhappebakterid toodavad ka niisuguseid vitamiine, mis muudavad inimese närvid tugevamaks.

Kõikidest meil müügilolevaist piimatoodetest võid endale segada maitsvaid jooke, näiteks, kui lisad piima hulka veidi suhkrut ja marju või kompotivedelikku, mett, mahlu, jäätist või suhkruga hõõrutud munakollast. Tee ka vitamiinjooki. Selleks lisa keefirile peenestatud petersellilehti, tilli, murulauku. Kuid sellisele vitamiinjoojale pane suhkrum asemel pisut soola.

Ära kunagi ütle: «Ei taha piima!» Kui nii ütled, pole sul tahtmist ei kasvada, vaimselt areneda ega tark ja leidlik olla. Joo vähemalt pool liitrit piima päevas, klaasitäis iga söögikorra ajal.

LINDA PETTI

ÜLE 1000000

«Laps
peab sööma igal
hommikul ühe muna,» ütleb
vanaema.

Kodus on külmutuskapis alati mune. Ema
toob poest. Tallinna poodidesse tuuakse munad
Tallinna Näidislinnubabrikust.

Tallinna Näidislinnubabriku suurtes valgetes maja-
des on 300 000 kana kodu.

Igal hommikul kell seitse süütavad talitajad kanalates
kunstliku valgustuse. Kanaperele kõneleb see: on äratus,
algab uus päev. Pikkades neljakorruuselistes puuriridades
kaagutatakse, krabistatakse vastu traadist põrandat. Oodatakse
hommikueinet. Transportöör toob kohale jõusööda ja joogivee.
Siruta vaid kael ja noki. Inimene peab aga muretsema, et jõu-
söödas oleks kõiki neid aineid, mida kana rohul kõndides leiaks.
Seepärast lisatakse jõusöödale alati ka rohujahu, kalajahu, vita-
miine ja kalamaksaõli.

Kui kanade toidus midagi puudu või üleliia on, jäävad nad hai-
geks. Munatransportöör sõidaks siis tühjalt ja kanalates poleks
keskpäevast rõõmsat kaagutamist, mis teataks: on munemisaeg.

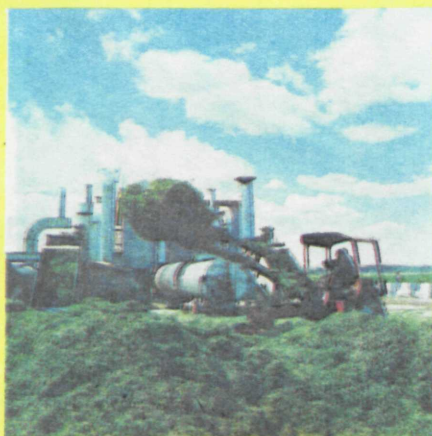
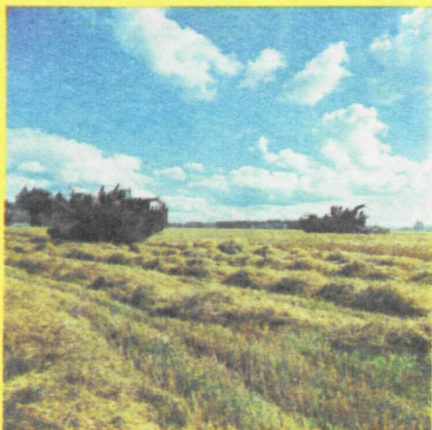
Seepärast on linnubabrikus arst niisama vajalik inimene kui
talitaja või ükskõik kes 138 töötajast, kelle hoole all
on kanalate soojus, valgus, värske õhk ja puhtus.

Tallinna Näidislinnubabrikus on kanadel niisama hea
olla kui maal vanaema suelistel, kes õues omapead
jalutavad. Ega siis muidu saaks iga päev sõita
vabriku väravast välja kaubaautod: aastas
veetakse poodidesse üle 100 miljoni
muna!

Illustreerinud KALLE SUITS

MASINAD PÕLLUL

Fotograaf Arvi Kriis käis põllumeeste juures ja tegi kolm pilti. Vaata neid! Kas tunned ära, mis masinad need on ja mis tööd nad teevad!

Esimesel pildil on kombainid viljapõllul. Muide, ma tunnen üht kombainerit. Tema nimi on Juhan Uustalu. Võib-olla oled ka sina temast kuulnud! Igal sügisel on ta oma tööga ikka meie vabariigi paremate kombainerite hulgas. Mitmel korral on ta olnud kombainerite sotsialistliku võistluse võitja. Kord sai tubli töö eest preemiaks koguni «Moskvitši». Juhan Uustalu elab ja töötab Harju rajooni Habaja sovhoosis. Ta on ka tuntud mootorrattur ning krossisõidus meistersportlane.

Juhan Uustalu tööd jälgides olen mõistnud, milleks kombain tubli mehe käes on võimeline. Näiteks, tuul ja vihm on vilja nii vastu maad painutanud, et löikamiseks võta või esiisade viisi sirp kätte. Aga Juhan Uustalu löikab ka lamandanud vilja ikkagi kombainiga. See näitab, et ta on oma töös päris meister.

Mis tööd siis kombain teeb! Kõigepealt löikab vilja. Aga kui saaksid kombaini sisse piiluda, näeksid: seal vuriseb peksumasin, mis terad viljapeadest eraldab, ja tuulamismasin, mis terad aganatest eraldab, ning punkrisse voolab sahisedes puhas vili. Et niisugune suur põllumasin teeb hoobilt mitut tööd, seepärast teda kombainiks nimetataksegi.

Teisel pildil on künd käsil. See on tähtis mullaharimistöök. Kuid miks peab põldu kündma? Eks ikka selleks, et pöörata põllu pealmine kiht pahupidi. Nii luuakse taimedele soodne kasvutingimus. Kõik põllul olnud taimejäänused heidetakse adraga kündmisel mulla alla, kus nad kõdunevad põllurammuks. Kündmine muudab mulla kohevaks. Kohev muld aga omandab ja säilitab taimede kasvuks vajalikku niiskust.

Kui oled linnapoiss või linnatüdruk, siis jääd kolmanda pildi seletamisega veidi ehk kimpu. Aga siin jahvatatakse rohujahu! See on ka üks vajalik suvine töö, sest rohujahu on talvel loomadele lausa vitamiinide eest.

Noor rohi niidetakse maha ja lastakse päikese käes närbuda. Niisuguses suures masinas, nagu pildil näed, jahvatatakse rohi jahuks ja lastakse kuumufustrumlist läbi. Rohujahu pannakse kottidesse, kust siis seda vajaduse järgi segatakse notside ja visside söögi hulka. Nii on lood nende kolme pildiga.

ILMAR RODEN

SUURIM SIGALA

Pöllud, heinamaad ja tumeroheline kuusik, ning äkki — ilmatu kõrge hoone! Loen aknaread ära, saan kuus korrust. Selle hoonega on ühenduses kõrvalolev madalam maja, kuid ka see on õige suur. Niisugune on Eesti suurim sigala — Gagari-nimelise Näidissovhoostehnikumi Eksperimentaalne Sealihatootmise Kombinaat.

Eks ole pikk ja keerulisevõitu nimi! Selles sovhoostehnikumis koolitatakse tulevasi loomakasvatajaid. Sõna «näidis» tähendab, et sovhoostehnikumis kasutatakse kõige uuemaid töötamisviise ja et neid tutvustatakse ka teistele sovhoosidele ja kolhoosidele. Mida aga tähendab sõna «eksperimentaalne»? Seda, et sovhoostehnikumi kombinaat on meil ainulaadne ja seal katsetatakse sigade uutmoodi kasvatamist.

Nii et notsukombinaat! Mida need rõngasninad siis kombinaadis teevad! Teadagi on nende tegevuseks söömine ja magamine, et aga päevast päeva ümaramaks minna.

Madalamas hoones elavad pörsad. Need on üpris vallatud nagu pörsad ikka. Kes neist juba küllalt pörsalusti pidanud, käib duši all pesemas ja sõidab väikestes vagunites kõrgemasse nuumajja. Seal viivad tõstukid nad effenähtud korrustele.

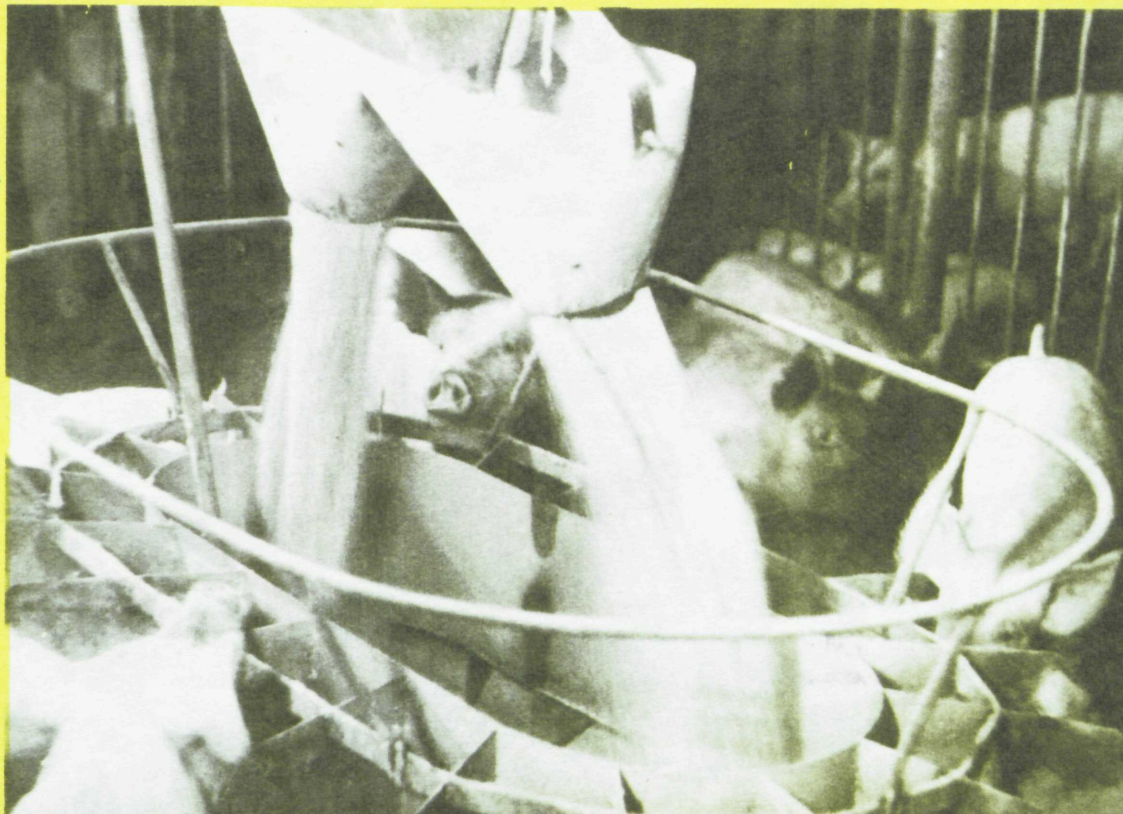
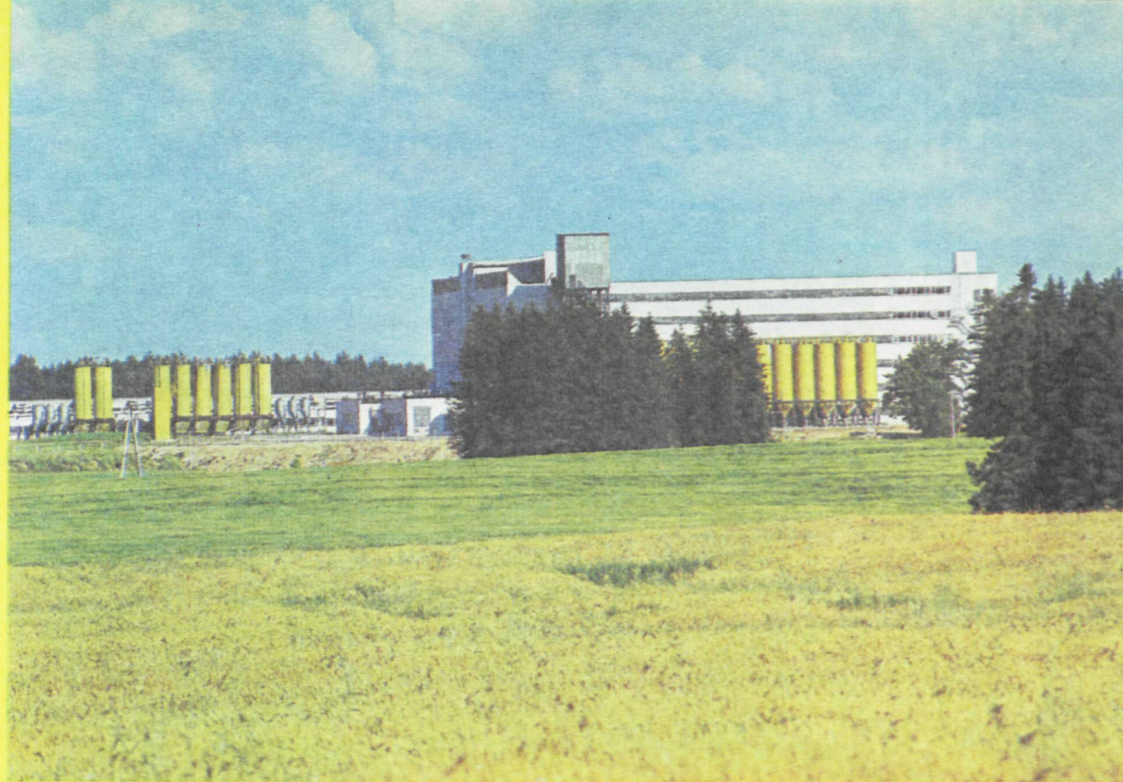
Kombinaadis on väga palju sigu, kuid nende söötmiseks ja hooldamiseks ei vajata paljude inimeste tööd. Rohkesti on seadmeid ja need teevad ära kõik, mis vaja. Mida rohkem sead magavad, seda paremini nad kaalus juurde võtavad. Et notsuldel oleks magusam uni, on ruumid pimedad. Valgus süttib üksnes söögiajaks. Siis pahisevad seadmest söödajoad ja see on nagu kutse: «Pössa-pössa, ruffu sööma!» Oi kui unised ja laisad on nuumikud, kui nad einetama vantsivad!

Nii need rõngasninad kombinaadis elavad ja iga päev pool kilogrammi kaalus juurde võtavad.

EINO TALI

Eesti suurim sigala.
Pildistanud GUSTAV GERMAN

Söögiaeg on käes.
Pildistanud ELMO PÄRNA

MEIE SOHVI

Kevadel tõi isa meile põrsa. Vanaema pani talle nimeks Sohvi. Sohvi oli nii väike, et puged alalõpmata aediku alt välja ja tuhnis laudas ringi. Meil tuli teda püüda ja aedikusse tagasi tõsta. Kõige rohkem meeldib Sohville, kui teda sügatakse. Ta teeb kohe rahulolevalt röh-röh.

Nüüd on meie Sohvi juba nii suur, et aediku alt enam välja ei mahu.

ALLI FORSTOVETS,
Pala 8-kl. Kooli
III klassi õpilane

«Sead» — joonistanud Mikitamäe 8-kl. Kooli I klassi õpilane KRISTA ZERNASK.

TORE SUVI

KÜLL OLI TORE, KUI KOOLIVAHEAEG KÄTTE JÕUDISI MEIL ALGAS SIIS SUVELAAGER. KÄSIME SOVHOOSI PÕL-LUL TÖÖL, ROHISIME JA LÖIKASIME SUVIVILJA SEEST RUKKIPÄID. PÄRAST TÖÖD MÄNGISIME ÜHESKOOS IGA-SUGUSEID MÄNGE.

KUI ÖHTUL KOJU JÕUDSIN, LÄKSIN VEEL OMA VÄIKESE KOERAGA JALUTAMA. MINU KOERA NIMI ON RULLA. KA TEMA TAHTIS JU ÕUES OLLA JA MÄNGIDA! KÄSIME RULLAGA PAGILA RANNAS UJUMAS. RULLALE MEELDIS VÄGA UJUDA JA VEES MÖLLATA. NII MÖÖDUS MINU KOOLIVAHEAEG VÄGA RUTTU JA LÖBUSALT.

ENE KEVAD,
Salme Algkooli
III klassi õpilane

KÜLASKÄIK

Linnavarblane kutsus maavarblase külla. Maavarblane pesi end liivaga, silus sulgi ja lendaski linna.

Kui maavarblane lõpuks linna jõudis, leidis ta linnavarblase traadil kõssitamas, tahmane sullekuub seljas. Maavarblane lendas linnavarblase juurde ja teretas viisakalt. Linnavarblasel oli kauge külalise üle hea meel ja palus teda einele. Nõnda nad lendasidki koos einetama. Teel siutsus linnavarblane, et tal on rikkalik söögilaud. Tema tädi elavat viljalao, kus on üht-teist kõrvale panna, tädipoeg aga olevat bussijaama ligidal, kust alati midagi suupärast leida. «Minul ei ole toidu pärast kunagi muret!» kelkis linnavarblane. «Kostitan sindki, kallid maavarblane, paremate paladega.»

Nad lendasid viljalao juurde. Ladu aga oli suletud ning linnavarblase tädil ei olnud külalisele midagi pakkuda. Siis nad lendasid bussijaama. Ka prügikast oli tühi.

Nii läski maavarblane tühja kõhuga koju tagasi. Tal ei olnud enam mingit soovi linnavarblast külastada.

MERIKE PÄRN,
Pala 8-kl. Kooli III klassi
õpilane

AIVI SAARNAK

VÕILILLELAUL

VÕILILL, SA KÕIKIDE LASTE LELU,
ÕÕ TEEB NII NUKRAKS SU LILLELU.

PÄIKE KUI LOOJUB JA HÄMARDAB ILMA,
SULED KOOS TEMAGA KULLASE SILMA.

OLED KUI TÜKIKE TEMA KULLAST,
JUURTEGA JÕUDU VAID AMMUTAD MULLAST.

VÕILILL, MU KULLANE, VÕILILL, MU VÄIKE,
KAS POLE MAHA SIND PILLANUD PÄIKE!

MERELAUL

LAPSED, LÄHME MERE ÄARDE,
MERI ON NII SOE!
OI, KÜLL PÄIKE NAERAB MEID
LÄBI PILVEKOE!

PIHU RAKUD, SÄARTE KRIIMUD
ARSTIB MERI RUTTU.
JA KUI NAERDUD PÄEVA NAERUD,
RÄÄGIB MERI JUTTU.

MERI RÄÄGIB ÖHTUJUTTU,
SEE ON JUTT, TÄIS RAHU.
SEE ON JUTT NII PIKK, ET ÖHTE
SUVESSE EI MAHU.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 8 —
1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus, Toimetuse
aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kollegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mard (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste.
Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets.
Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koostöö, teadus, tehnika
681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 4. VII 1977. Trükkida antud 21. VII 1977. Trükiarv 67 000. Ofsetpaber nr. 1.
60×90/8. Trükihoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65 MB-05652. Tellimise nr. 2215. EKP
Keskkomitee Kirjastuse trükikoda, Tallinn, 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel HELDUR LARETEI
joonistus «Vasikat jootmas».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Со-
вета пионерской организации Эстонской
ССР «Тяжеке» («Звездочка»). На эстон-
ском языке. Выходит один раз в месяц.
Типография Издательства ЦК КП Эстонии.
Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Ад-
рес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101,
Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп.
Объем 2 печ. листа. Заказ № 2215. Ти-
раж 67 000.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

AGA KUIDAS ON ÕIGESTI!

AI-AI-AI!
MU VAENE
KÕHT!

EGA EMA
EI NÄE...

OI KUI ILUSAD!

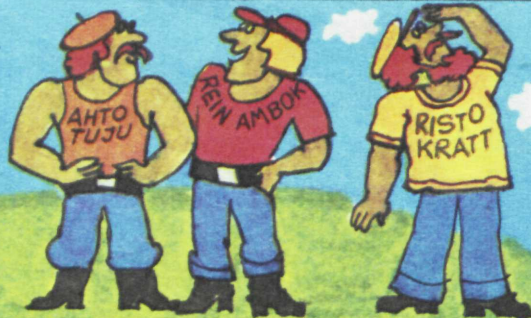

KÜLL OLI
HAPU!

VAATA ET SA
TOOREID MARJU
EI SÖÖ!

KOLM MASINAMEEST TÖÖTASID PÖLLUL. NENDE NIMED OLID AHTO TUJU, RISTO KRATT JA REIN AMBOK. MILLIST MASINAT KEEGI NEIST JUHTIS!

PANE
PILDIRD
ÕIGESSE
JÄRJEKORDA!

Joonistanud ELLE TIKERPÄE